

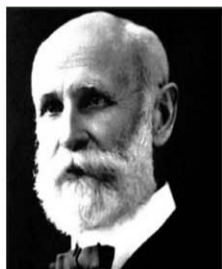
Μιχαήλοβιτς Ν^{1.}, Κουτρούμπας Δ.²

1 Φοιτητής, Τμήμα Οδοντιατρικής Ε.Κ.Π.Α.

2 Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Τμήμα Οδοντιατρικής Ε.Κ.Π.Α.

Εισαγωγή

Ο Greene Vardiman Black (1836-1915) αδιαμφισβήτητα αποτελεί έναν εκ των κορυφαίων επιστημόνων της σύγχρονης Οδοντιατρικής, και ειδικότερα αποκαλείται πατέρας της Οδοντικής Χειρουργικής.

Αποτελέσματα

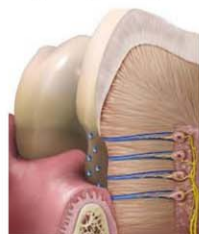
Ο G. V. Black τόνισε τη σημαντικότητα της διατήρησης της υγείας των σκληρών οδοντικών ιστών, πράγμα βασικό για την επίτευξη σημαντικού μέρους της βασικής στοματικής υγείας. Μελέτησε κατά βήμα τα παθολογικά γεγονότα που συμβαίνουν στην τερηδόνα, διέκρινε τις αιτίες και τα αποτελέσματα και αναφέρθηκε στην ορθή διάγνωση και πρόληψη. Μελέτησε τους συγκεκριμένους αιτιολογικούς εξωτερικούς παράγοντες και ήταν υπέρ της πρόληψης. Ενοχοποίησε την τερηδόνα για μετέπειτα βλάβες στο στόμα όπως η φλεγμονή και ακολούθως η νέκρωση του πολφού, ενώ αναφέρθηκε ακόμη και για καταστροφή του οστού σε πιο προχωρημένα στάδια. Σύμφωνα με τον Black κατά σειρά συχνότητας περισσότερο επιρρεπείς περιοχές του δοντιού ήταν οι αύλακες, οι οπές και οι σχισμές και ακολουθούσαν οι γλωσσικές επιφάνειες των τομέων, οι όμορες επιφάνειες ειδικά εκεί όπου ήταν δύσκολο να καθαριστεί, και τέλος, οι παρειακές επιφάνειες όπου υπήρχαν υφιστάσεις και επομένως ήταν δύσκολη η απομάκρυνση οποιονδήποτε υπολειμμάτων.

Συγκεκριμένα για την αδαμαντίνη είτε ότι η τερηδόνα άρχιζε σαν μια λευκή κηλίδα. Με την ανίχνευση θα μπορούσε κανείς να νιώσει την τραχύτητα της επιφάνειας που πάσχει, ενώ με εξάσκηση πίεσης θα ένιωθε πως ήταν μαλακή. Σε πολύ πρώιμο στάδιο θα μπορούσε να προληφθεί και να αναχαιτιστεί εντελώς. Ήταν βέβαιος για την ύπαρξη μικροοργανισμών στο σημείο εκκίνησης της τερηδόνας και την παραγωγή επιβλαβών οξέων. Τα μικρόβια σύμφωνα με αυτόν δεν ήταν σε θέση να διαπεράσουν την αδαμαντίνη και να προχωρήσουν αν δεν διαλυόταν πρώτα ο ιστός από τα παραγόμενα οξέα.

Για τον ακολούθως επόμενο ιστό στο δόντι, την οδοντίνη, ο G.V.Black τόνισε ότι αποτελούσε φυσικό πέραςμα για τα μικρόβια λόγω κατασκευής της εν αντιθέσει με την αδιαπέραστη αδαμαντίνη. Μια άλλη διαφορά είναι ότι η δομή δεν αποδιοργανώνεται απευθείας με την διάλυση των ανόργανων αλάτων, αλλά κρατάει μια στοιχειώδη οργάνωση. Οι μικροοργανισμοί που διαπερνούν την αδαμαντίνη διασπείρονται κατά πλάτος της αδαμαντινοοδοντικής ένωσης και αναπτύσσονται στην οδοντίνη, γεγονότα που θεώρησε υπαίτια για την ταχύτερη ανάπτυξη της νόσου στην οδοντίνη. Διέκρινε την ταχύτερη ανάπτυξη σε δόντια με κάποιες ιδιομορφίες στην δομή τους, αλλά γενικά τόνισε την αργή ανάπτυξη της νόσου στην οδοντίνη. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι τα ανόργανα άλατα διαλύονται σε κάποια απόσταση από τα οξέα που παράγονται από τους μικροοργανισμούς, οι οποίοι αναπτύσσονται κανονικά πλέον στα οδοντινοσωληνάρια και τα ανώτερα προς τη στοματική κοιλότητα στρώματα ολοένα και εμπλουτίζονται με άλλα μικρόβια.

Το μοναδικό προστατευτικό μέσο του ασθενούς ήταν ο πόνος. Από την οδοντίνη απουσιάζουν τα νεύρα, αλλά ένα ικανό ερέθισμα θα ενεργοποιούσε την οδοντοβλαστική αποφυάδα και ακολούθως την οδοντοβλάστη, ενεργοποιώντας τις νευρικές απολήξεις που βρίσκονται στον πολφό. Με αυτόν τον τρόπο, ένα βαθιά τερηδονισμένο δόντι θα ήταν υπερευαίσθητο.

Σκοπός-Υλικό-Μέθοδος

A) Σκοπός: Η μελέτη και παρουσίαση των θέσεων και της προσέγγισης του G. V. Black για την Οδοντική Τερηδόνα.

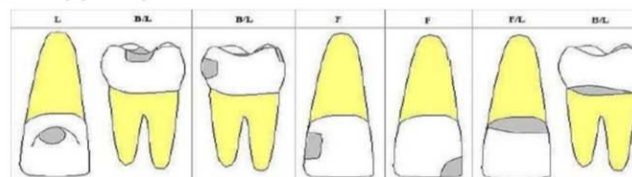
B) Υλικό: Ως πρωτογενής πηγή χρησιμοποιήθηκε το έργο του G.V.Black Operative Dentistry, Bacteriology and Pathology of Dental Caries 1901. Αξιοποιήθηκε η ψηφιοποιημένη μορφή του έργου από τον ιστότοπο του Μουσείου Τμήματος Οδοντιατρικής Ε.Κ.Π.Α.

Γ) Μέθοδος: Χρησιμοποιήθηκαν οι τεχνικές της ιστορικής έρευνας για την συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και ερμηνεία του βιβλιογραφικού υλικού.

Πέρα από την θεωρητική προσέγγιση της οδοντικής τερηδόνας ο G.V.Black μίλησε και για την αντιμετώπισή της, προσπαθώντας να εισάγει έννοιες για μια πιο ορθολογιστική επικοινωνία. Εκ των υστέρων, ο τρόπος αυτός προσέγγισης ονομάστηκε επέκταση προς πρόληψη. Συγκεκριμένα, οι βασικές αρχές και τα στάδια παρασκευής κοιλότητων κατά Black ήταν:

- Το εξωτερικό περίγραμμα της κοιλότητας
- Η αφαίρεση του τερηδονισμένου ιστού
- Το σχήμα αντοχής
- Το Σχήμα συγκράτησης του εμφρακτικού υλικού
- Η τελείωση και λείανση των τοιχωμάτων της κοιλότητας.

Σημαντική είναι η πρώτη συστηματική ταξινόμηση των κοιλότητων, ήδη από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, με σκοπό αφενός μεν την αντιμετώπιση των τερηδονικών βλαβών, αφετέρου δε την σωστή επικοινωνία μεταξύ των οδοντιάτρων. Με βάση την κατάταξη αυτή:

Ομάδα I: Ανήκουν οι κοιλότητες που εντοπίζονται στις οπές και σχισμές των μασητικών επιφανειών των προγομφίων και γομφίων, στην υπερώια επιφάνεια των τομέων της άνω γνάθου και στο μασητικό τριτημόριο της γλωσσικής και παρειακής επιφάνειας των γομφίων.

Ομάδα II: Περιλαμβάνονται οι κοιλότητες των όμορων επιφανειών των γομφίων και προγομφίων.

Ομάδα III: Εντάσσονται οι κοιλότητες των όμορων επιφανειών των τομέων και κυνοδόντων.

Ομάδα IV: Ανήκουν οι κοιλότητες των όμορων επιφανειών των τομέων και κυνοδόντων που επεκτείνονται και στο κοπτικό χείλος.

Ομάδα V: Περιλαμβάνονται οι κοιλότητες του αυχενικού τριτημορίου των παρειακών, χειλικών και υπερώιων επιφανειών όλων των δοντιών.

Συμπεράσματα

Ο G.V.Black επεσήμανε τη σημαντικότητα της διατήρησης της υγείας των ιστών του στόματος, και προσπάθησε να μελετήσει και εν συνεχεία να ενοχοποιήσει συγκεκριμένους αιτιολογικούς παράγοντες για την εμφάνιση της οδοντικής τερηδόνας, αλλά και να διακρίνει τις πιο επιρρεπείς περιοχές. Ανέδειξε τη σημαντικότητα του μικροβιακού παράγοντα, το ρόλο της κληρονομικότητας, και γενικά την πολυπαραγοντικότητα στην ανάπτυξη της οδοντικής τερηδόνας. Διέκρινε την ταχύτατη εξάπλωση της νόσου σε όλα τα στρώματα της κοινωνίας. Ιστολογικά, περιέγραψε την βλάβη σε πρώιμο στάδιο που επιτελείται επί της αδαμαντίνης χωρίς να υπάρχει λύση της συνέχειας, την εξάπλωσή της στην οδοντίνη και την επέκταση σταδιακά προς τον πολφό του δοντιού. Θεραπευτικά μιλώντας, ο G.V.Black εισήγαγε τις βασικές αρχές και τα στάδια παρασκευής των κοιλότητων και ταξινόμησε τις κοιλότητες.

Βιβλιογραφία

- Black G.V. Operative dentistry, bacteriology and pathology of dental caries : a series of lectures in Northwestern University Dental School, session of 1900-1901. Chicago : Blakely printing Co. 1903.
- Black G.V. A Work on Operative Dentistry. τομ. 1 & 2. Chicago: Medico-dental publishing company. 1914 & 1917.
- Black G.V. The Technical Procedures in Filling Teeth. Chicago: The H.O. Shepard Co., Printers. 1899.
- Joseph R. The Father of Modern Dentistry-Dr. Greene Vardiman Black (1836-1915). J. Conserv. Dent. 2005;8: 5 – 6.
- Κακάμπουρα Αφ. & Βουγιουκλάκης Γ. Βασικές Αρχές Οδοντικής Χειρουργικής. Αθήνα: Π.Χ. Πασχαλίδης. 2012.